

Bijlage 1 De opgaven met financiële impact

Onderwijshuisvesting PO en VO (IHP)

Gemeenten en schoolbesturen zijn samen verantwoordelijk voor goede huisvesting van alle scholen binnen de gemeente, maar hebben elk hun eigen taak hierin.

Wij zijn als gemeente bijvoorbeeld verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen en de schoolbesturen voor het onderhoud, aanpassingen, exploitatie en beheer. Om de kwaliteit van huisvesting te borgen en in te spelen op nieuwe inzichten en ontwikkelingen, is het belangrijk dat gemeenten en schoolbesturen werken vanuit een gezamenlijk toekomstperspectief. Dat gezamenlijke toekomstperspectief leggen we vast in een Integraal Huisvestingsplan (IHP).

Op 12 mei 2022 heeft u [ingestemd](#) met het Duurzaam integraal huisvestingsplan primair onderwijs (DIHP). Ook heeft u tijdens deze raadsvergadering [ingestemd](#) het Integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs IHP).

Daarbij heeft u er voor gekozen de inhoud centraal te zetten en 'de stenen' (de schoolgebouwen) volgend te laten zijn. Hierdoor stelt uw raad het kind centraal. Daarnaast is in beide plannen veel aandacht geschonken aan andere beleidsterreinen, op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en het onderwijs.

U heeft besloten de financiële consequenties van beide plannen af te wegen bij de begroting voor 2023.

Structureel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Onderwijshuisvesting PO	199	370	217	444
Onderwijshuisvesting VO	93	92	909	900
Totaal	292	462	1126	1344

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Onderwijshuisvesting PO	255	1566	430	78
Onderwijshuisvesting VO	1102		1364	
Totaal	1357	1566	1794	78

Kapitaalgoederen

Zodra u de voordeur uitstapt, komt u in de openbare ruimte. Deze openbare ruimte is van groot belang voor het functioneren van onze gemeente en de mensen die hier wonen, werken of verblijven.

De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en daarmee dé ontmoetingsplek in de gemeente. De beleving van de gebruikers van deze leefomgeving is afhankelijk van de inrichting, de voorzieningen en het functioneren hiervan. De openbare ruimte levert daarmee een grote bijdrage in sociaal-maatschappelijk en economisch opzicht voor de gemeente.

Ook de mate van beheer en de kwaliteit van de aanwezige kapitaalgoederen, zoals wegen, groen en bruggen, dragen bij aan de beleving van de gebruiker. Hierbij gaat het om de technische staat (heel en veilig) en de verzorgingsgraad (schoon en netjes).

In de nota kapitaalgoederen legt uw raad vast hoe u onze kapitaalgoederen wilt onderhouden zodat deze heel en veilig zijn, en wilt gaan verzorgen zodat deze schoon en netjes zijn. Het gaat hierbij om de wegen, stoepen, bruggen, kades en oevers, ons groen, de speeltoestellen en de gemeentelijke gebouwen. Op 7 oktober 2021 heeft u [de nota](#) voor 2021 en 2022 vastgesteld.

In 2022 gaat u de nota kapitaalgoederen opnieuw vaststellen. De huidige geraamde financiële middelen zijn niet meer toereikend. Dit komt met name door een toename van de verhardingen en een aanpassing in de maximaal te activeren middelen. Bij de behandeling van de nota kapitaalgoederen in oktober 2022 is inzichtelijk of en hoeveel extra middelen er nodig zijn en welke ruimte u heeft om hier keuzes in te maken.

Sportaccommodaties en zwembad

De gemeente Heerenveen hecht veel waarde aan sport. Niet alleen omdat we via sport inwoners zo lang mogelijk gezond en vitaal willen houden, maar ook omdat sport mensen samenbrengt en met elkaar verbindt. Sportvelden en andere -accommodaties zijn daarnaast goed voor de leefbaarheid in wijken en dorpen.

Voor de renovatie en groot onderhoud van de sportvelden is de meerjarenonderhoudsplanung breedtesportvelden Heerenveen het uitgangspunt. Het onderhoudsplan heeft u in december 2021 [vastgesteld](#). De huidige middelen zijn niet voldoende om deze meerjarenonderhoudsplanung uit te voeren.

In 2026 loopt daarnaast de exploitatie-overeenkomst af van het zwembad en de sporthallen bij Sportstad. Dit zijn belangrijke breedte sportvoorzieningen voor onze inwoners. U gaat in de komende raadsperiode een besluit nemen over het zwembad en de sporthallen.

Structureel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Kapitaalgoederen	pm	pm	pm	pm
Sportaccommodaties	295	295	295	295
Zwembad	0	0	0	pm
Totaal	295	295	295	295

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Kapitaalgoederen	pm			
Sportaccommodaties	450			
Zwembad	0			
Totaal	450	0	0	0

Duurzaamheid

Heerenveen wil een gemeente zijn waar zuinig met energie wordt omgegaan, waar we energie duurzaam opwekken en waar we grondstoffen en materialen oneindig hergebruiken. Want ook in Heerenveen wordt de klimaatverandering steeds concreter zichtbaar. We hebben te maken met hittestress, droogte en wateroverlast. We zien achteruitgang in biodiversiteit en dit heeft effect op onze leefomgeving en de natuur. In 2019 hebben we ons [duurzaamheidsprogramma](#) vastgesteld.

U heeft ons op 11 november 2021 via de [motie Actie! Actie! Actie!](#) opgeroepen in te zetten op structureel budget dat nodig is om in 2050 klimaatneutraal te zijn. We hebben u onlangs [geïnformeerd](#) op welke wijze wij hiermee aan de slag willen. Zo gaan we dit jaar het duurzaamheidsprogramma en de bijbehorende uitvoeringsprogramma's energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulaire economie actualiseren en de benodigde middelen in beeld brengen.

Structureel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Energietransitie	500	700	1.050	1.225
Aanpak eigen gebouwen excl. Gemeentehuis en Crackstate		300	300	500
Aanpak energiearmoede	pm			
Klimaatadaptatie en biodiversiteit	300	400	475	475
Circulaire economie	350	550	650	700
Totaal	1.150	1.950	2.475	2.900

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Energietransitie	0			
Aanpak eigen gebouwen	0			
Aanpak energiearmoede	0			
Klimaatadaptatie en biodiversiteit	0			
Circulaire economie	0			
Totaal	0	0	0	0

Omgevingswet

Doel van de omgevingswet is om de regels voor ruimtelijke ontwikkelingen te vereenvoudigen en samen te voegen zodat inwoners en ondernemers gemakkelijker een bouwproject kunnen opstarten en medewerkers sneller, beter en meer in samenhang werken aan de afhandeling van deze aanvragen.

Op 8 juli 2021 heeft u de [omgevingsvisie 1.0](#) vastgesteld. Deze visie vormt de basis voor de verdere uitwerking van het beleid. Naar verwachting gaat de omgevingswet per 1 januari 2023 in.

De invoering van de omgevingswet vraagt veel van onze medewerkers. Zij zijn de afgelopen jaren druk bezig geweest om de nieuwe wet in te richten en werkbaar te maken voor de organisatie. Hiervoor heeft u meerdere malen incidentele middelen beschikbaar gesteld. De komende periode wordt gewerkt aan het omgevingsplan, omgevingsprogramma's, het inrichten van onze systemen en aan het bijscholen van onze medewerkers.

Om de omgevingswet te kunnen uitvoeren zoals deze is bedoeld zijn structureel extra financiële middelen nodig zowel voor beleid als uitvoering.

Structureel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Omgevingswet	504	504	504	504
Totaal	504	504	504	504

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Omgevingswet	144	340	240	125
Totaal	144	340	240	125

Sociaal domein: inburgering en vroegsignalering schuldhelpverlening

Onze gemeente Heerenveen is een sociale en ondernemende gemeente. We werken hard aan een solidaire samenleving. Hierin willen we dat iedereen een fatsoenlijk verrijkt bestaan heeft en de mogelijkheid om vooruit te komen en iets van het leven te maken.

Ons minimabeleid, schuldenbeleid en de aanpak van de laaggeletterdheid is er daarom op ingericht om inwoners en in het bijzonder gezinnen met een laag inkomen de kans te bieden ook mee te kunnen doen.

U heeft in april 2021 het uitvoeringsprogramma Armoede, Schulden en Laaggeletterdheid [vastgesteld](#). Om het ambitieniveau op de vroegsignalering van schulden te bereiken, zijn er meer middelen nodig.

Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet op Inburgering in werking. De gemeente heeft nu de regie over de uitvoering van de inburgering. De gemeente zorgt voor een aanbod aan ondersteuning waarmee het voor inburgeraars mogelijk wordt om in te burgeren.

In december 2021 heeft u [ingestemd](#) met het uitvoeringsplan Inburgering. Er zijn extra financiële middelen nodig om het ambitieniveau waarmee u heeft ingestemd te bereiken.

Structureel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Inburgering	150	150	150	150
Vroegsignalering	160	160	160	160
Totaal	310	310	310	310

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Inburgering				
Vroegsignalering				
Totaal	-	-	-	-

Dienstverlening

Mensen staan centraal in alle dienstverlening van onze gemeente. Het gaat om het zo goed mogelijk bedienen van onze inwoners en ondernemers via het kanaal dat zij zelf kiezen. Wij willen een betrouwbare, open, toegankelijke overheid zijn die altijd met oog voor de menselijke maat, respectvol en gelijkwaardig met haar inwoners en ondernemers om gaat.

De behoefte en verwachtingen van inwoners en ondernemers zijn daarbij leidend.

Publieke dienstverlening

We werken aan een nieuwe visie op dienstverlening. Op 22 april 2021 heeft u [ingestemd](#) met de startnotitie. De visie op dienstverlening leggen we in het najaar aan u voor. Vervolgens gaan we de continue aan de slag met onze dienstverlening. Dit doen we per organisatieonderdeel. Via een nulmeting maken we inzichtelijk waar we staan en wat er nodig is om de basis op orde te krijgen én in te spelen op ontwikkelingen. Hierbij willen we standaardisering en digitalisering toepassen waar dit mogelijk is en maatwerk en de menselijke maat toepassen waar dit nodig blijft. We starten met het KCC en Burgerzaken.

Digitale dienstverlening

Een belangrijke ontwikkeling is het op orde brengen en houden van onze informatiehuishouding én de digitalisering van de informatievoorziening. Dit is noodzakelijk voor de dienstverlening aan inwoners en ondernemers. En noodzakelijk voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering en verantwoord informatiebeheer. Tot slot is het noodzakelijk voor het voldoen aan de eisen van een open en transparante overheid. De nieuwe wetgeving past in onze visie op een open en toegankelijke overheid te zijn.

Dienstverlening in het sociaal domein

Er zijn investeringen noodzakelijk om de dienstverlening bij de uitvoering van de Participatiewet en de Wmo te verbeteren. Op 9 juni heeft u [ingestemd](#) met het 'Plan van aanpak onderzoeken bejegening en terugvorderingen' en financiële middelen vrijgemaakt voor het versterken van de dienstverlening en bedrijfsvoering in het sociaal domein. Het gaat hierbij om structureel en incidenteel budget.

Structureel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Publieke dienstverlening	511	511	511	511
Digitale dienstverlening	430	430	430	430
Dienstverlening in het Sociaal Domein	96	96	96	96
Totaal	1.037	1.037	1.037	1.037

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Publieke dienstverlening	929	498	229	121
Digitale dienstverlening	210	242		
Versterken dienstverlening Sociaal Domein	751	323		
Totaal	1.890	1.063	229	121

Huisvesting en nieuwe manier van werken

Bij de gemeente Heerenveen werkt een groot aantal mensen bestuurlijk en ambtelijk. Zij hebben recht op goede huisvesting die aansluit bij de taken die zij uitvoeren en de werkbehoefte die zij hebben. Op dit moment wordt gewerkt en geëxperimenteerd met een nieuw werkconcept. Ook werken we aan een scenario-onderzoek naar de gemeentelijke huisvesting die aansluit op deze nieuwe manier van werken.

Bij dit onderzoek gaan we uit van huisvesting die gastvrij en verbindend is richting inwoners en ondernemers, een gezonde werkomgeving bevat voor medewerkers en bijdraagt aan een efficiënte organisatie met samenwerking en verbinding onderling. Ook willen we toe naar een energieneutraal en klimaatadaptief gemeentehuis.

Met onze huisvesting willen we ook onze nieuwe manier van werken goed inrichten waarbij medewerkers plaats en tijd onafhankelijk kunnen werken. Hierdoor is minder m2 kantoorruimte nodig. Echter, om zo te kunnen werken is het van groot belang dat bestuur en medewerkers kunnen beschikken over adequate (ict)faciliteiten en netwerkverbindingen. Daarnaast willen we veel meer data-gedreven werken en beschikken over sturings- en beleidsinformatie. Tot slot willen we de informatieveiligheid en de implementatie van de omgevingswet op orde hebben.

U heeft in mei 2020 besloten over [de visie op huisvesting](#) en vervolgens in december 2021 besloten verder [onderzoek](#) te doen naar 1) huisvesting in het stadioncomplex en 2) sloop / nieuwbouw op de huidige locatie. Bij beide scenario's wordt ook gekeken naar het gebruik van Crackstate en tot slot blijven we de optie open houden om voorlopig op de huidige locatie te blijven. De uitkomsten van het onderzoek krijgt u in oktober van ons. Hierbij maken we definitief inzichtelijk welke middelen er nodig zijn per scenario.

Structureel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Huisvesting	2.100	2.100	2.100	2.100
Faciliteiten (niet gebonden aan huisvesting)	pm	pm	pm	pm
ICT faciliteiten	495	495	495	495
Totaal	2.595	2.595	2.595	2.595

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Huisvesting		1.200		
Faciliteiten (niet gebonden aan huisvesting)				
ICT faciliteiten		35		
Totaal	-	1.235	-	-

Personeel

We zien een verschuiving in het werk dat we als gemeente doen. Werkten we voorheen vaak vanuit eigen opgesteld beleid aan maatschappelijke opgaven, tegenwoordig zien we steeds vaker dat inwoners en ondernemers zelf met initiatieven komen die een bijdrage leveren aan de samenleving en de toekomst van Heerenveen. Daarnaast zien we verschillende complexe opgaven op ons afkomen die veel van onze medewerkers vraagt. We worden steeds vaker een faciliterende, meedenkende organisatie die overstijgend naar een opgave kijkt en hier in wisselende samenwerkingsverbanden mee aan de slag gaat; met collega's, inwoners, ondernemers en andere organisaties. Dit vraagt veel van de wendbaarheid van onze organisatie en onze medewerkers. Er is behoefte aan balans tussen opgaven en capaciteit. Dit kan door meer focus en prioritering, en/of door voldoende personele capaciteit om aan de slag te gaan met alle deze opgaven.

Personeel fysiek domein

Vanaf 2016 werken we met een flexpool met daarin extra personeel voor het fysiek domein. Voor de flexpool zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld, maar de medewerkers hebben een vast dienstverband zodat we de beschikbare middelen efficiënt kunnen inzetten. Tijdelijk inhuren van medewerkers is namelijk duurder.

We hadden verwacht dat we de medewerkers uit de flexpool via strategische personeelsplanning konden (her)plaatsen in de organisatie vanaf het moment dat de flexpool niet meer nodig was. We zien nu dat de taken en verantwoordelijkheden in het fysiek domein alleen maar zijn toegenomen. Denk hierbij aan duurzaamheid, wonen en de omgevingsvisie. Ook zijn de taken complexer geworden door nieuwe wetgeving en jurisprudentie en intensiever omdat we opgaven steeds meer integraal en met de samenleving oppakken. Tot slot zien we een enorme toename van initiatieven vanuit de samenleving op het gebied van wonen, werken en recreëren. We willen daarom de incidentele dekking van de flexpool structureel maken.

Naast het structureel maken van de flexpool hebben we nog veel meer personeel nodig om de opgaven en initiatieven vanuit de samenleving in het fysiek domein op te pakken. Het gaat om beleidsadviseurs, projectleiders, stedenbouwers en planologen. In 2022 zijn hier eenmalige middelen voor beschikbaar gesteld.

Uitbreiding college

Op 30 juni 2022 besluit u over de uitbreiding van het aantal collegeleden van drie naar vijf. De meerkosten hiervan worden vervolgens meegenomen in de begroting.

Structureel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Flexpool	688	688	688	688
Teamleiders	274	274	274	274
Uitbreiden formatie fysiek domein voor ruimtelijk beleid, stedenbouwers, planologen en projectleiders	1.555	1.555	1.555	1.555
wethouder	314	314	314	314
Totaal	2.831	2.831	2.831	2.831

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Uitbreiden formatie fysiek domein voor ruimtelijk beleid, stedenbouwers, planologen en projectleiders	648	716	478	240
Frictie in personele kosten	500			
Totaal	1.148	716	478	240

Totaaloverzicht**Structureel**

(bedrag x 1000)

Onderwerp	2023	2024	2025	2026
Onderwijshuisvesting PO/VO	292	462	1126	1344
Sportaccomodaties	295	295	295	295
Duurzaamheid	1.150	1.950	2.475	2.900
Omgevingswet	504	504	504	504
Sociaal Domein inburgering/ vroegsignalering	310	310	310	310
Dienstverlening	1.030	1.030	1.030	1.030
Huisvesting	2.595	2.595	2.595	2.595
Organisatie	2.831	2.831	2.831	2.831
Totaal	9.007	9.977	11.166	11.809

Incidenteel

(bedrag x 1000)

Onderwerp	2023	2024	2025	2026
Onderwijshuisvesting PO/VO	1.357	1.566	1.794	78
Sportaccomodaties	450			
Duurzaamheid				
Omgevingswet	144	384	324	259
Sociaal Domein inburgering/ vroegsignalering				
Dienstverlening	1.890	1.063	229	121
Huisvesting		1.235		
Organisatie	1.148	716	479	240
Totaal	4.989	4.964	2.826	698